

Тимофєєв Антон Олександрович
курсант 2 курсу магістратури
ІПЮК для СБ України
НЮУ ім. Я. Мудрого

ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАКРІПЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА «ПРОВОКАЦІЮ ПІДКУПУ»

З метою уніфікації кримінального законодавства у сфері корупції, більшість європейських країн привели свої законодавства у відповідність згідно з вимогами Конвенції про корупцію у контексті кримінального права 1999 року, Конвенції ООН проти корупції 2003 року, Конвенції про цивільно-правову відповідальність за корупцію 1999 року та інших нормативно-правових актів. Наша країна також приводить у відповідність своє кримінальне законодавство, у зв'язку з чим було внесено чимало змін до Кримінального кодексу України у сфері корупційних злочинів.

Особливо багато дискусій викликає стаття 370, яка регулює відповідальність за провокацію підкупу, адже існує чимало суперечок щодо меж даної провокації і необхідності цієї статті в Кримінальному кодексі України в цілому.

Так, в п.7–1, ч.1 ст. 8 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18.02.1992 року визначена можливість оперативних підрозділів проводити операції з контрольованого вчинення корупційних діянь з метою її виявлення та фіксації. У зв'язку з цим нівелюється можливість визначення меж провокації в рамках проведення таких дій, адже в кожному окремому випадку їх допустимі межі будуть різні.

Так, якщо звернутись до історії, то УРСР була єдиною з республік, в кримінальному кодексі якої була передбачена відповідальність за провокацію підкупу. На сьогоднішній день подібні норми існують в кримінальних законодавствах Білорусі, Росії та Азербайджану, проте вони мають істотні суперечності із законодавством про оперативно-розшукову діяльність даних країн, відповідно до якого оперативним підрозділам надано право проводити оперативні експерименти, сутність яких охоплює, в тому числі, права оперативних підрозділів передбачені в п.7–1, ч.1, ст. 8 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність» від 28.02.1992 року.

Що стосується закріплення відповідальності за провокацію хабара, або подібний склад злочину у кримінальному законодавстві європейських країн, то більшість КК не мають окремої норми, яка б передбачала відповідальність за подібні діяння, а окремі навіть містять заохочувальні норми щодо такої поведінки.

Так, положення КК Федеративної республіки Німеччина містить норму, яка зазначає, що «якщо суб'єкт приймає затребувану ним вигоду реально або у вигляді обіцянки, отримавши при цьому попередню згоду компетентних органів – його діяння безкарні». Кримінальне законодавство Франції визначає лише покарання за хабарництво, проте не має подібної норми, також відсутня така норма й у КК Сполучених Штатів Америки. Не виключенням стало й законодавство Литви, яке хабарництвом визнає не лише прийняття хабара, а й обіцянку прийняти його або укладення договору про прийняття останнього, а так само вимагання хабара та провокацію до його давання за законну дію чи бездіяльність при виконанні повноважень.

Таким чином можна зробити висновок, що:

- у законодавствах більшості країн провокація підкупу не визнається як самостійний вид злочину, а включається до складу інших злочинів як пов'язаних, так і непов'язаних з хабарництвом;
- дана норма є виключно превентивною, яка спрямована в першу чергу на попередження зловживань при формуванні доказів обвинувачення працівниками правоохоронних органів;
- існування та зміст провокації підкупу залежить від розвитку оперативно-розшукових заходів боротьби зі злочинністю, а також їх безпосередньому закріпленні у законодавстві тієї чи іншої країни.

У зв'язку з вищенаведеним, на мою думку, доцільним є виключення даної норми з КК України, адже вона не має стійких та чітких меж для її застосування, а дії передбачені цією нормою є, в тій чи іншій мірі, невід'ємною частиною роботи оперативних підрозділів з метою фіксації та виявлення корупційних правопорушень.

Щоголев Дмитро Сергійович

аспірант відділу аспірантури
та докторантури Національної
академії СБ України

КРИТЕРІЇ ВІДМІННОСТІ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ НЕМІЖНАРОДНОГО ХАРАКТЕРУ ВІД ІНШИХ ФОРМ СОЦІАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ

Протягом ХХ сторіччя відбулись найбільш руйнівні та масштабні війни в історії людства, що змусило міжнародне співтовариство здійснити низку кроків спрямованих на заборону будь-яких проявів війни, а також

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ ЮРИДИЧНИХ КАДРІВ
ДЛЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

**ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ:
актуальні проблеми та шляхи їх вирішення**

Матеріали постійно діючого науково-практичного семінару
(м. Харків, 20 жовтня 2017 року)

Випуск 9

Харків
«Право»
2017

УДК 343.1
ББК 67.311
Д70

Редакційна колегія:
В. В. Федосєєв (головний редактор),
М. В. Членов (заступник головного редактора),
А. А. Козут, О. В. Косьмін, Л. М. Леженіна

*Матеріали друкуються в авторській редакції.
Редаколегія може не поділяти погляди, викладені у збірнику.
Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за їх зміст.*

Досудове розслідування: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення : матеріали постійно діючого наук.-практ. семінару (м. Харків, 20 жовт. 2017 р.) / редкол.: В. В. Федосєєв (голов. ред.), М. В. Членов (заст. голов. ред.) та ін. – Харків : Право, 2017. – Вип. 9. – 266 с.

ISBN 978-966-937-270-3

До збірника ввійшли тези доповідей, виступи науковців, практичних працівників та курсантів, присвячені проблемам розслідування злочинів, удосконаленню кримінального процесуального, кримінального та інших галузей законодавства України.

Для співробітників правоохоронних органів, науковців, викладачів, курсантів і студентів вищих юридичних навчальних закладів.

УДК 343.1
ББК 67.311

Адреса Інституту: м. Харків, вул. Мироносицька, 71,
телефон/факс (057) 700-34-55
E-mail: ipuk@ssu.gov.ua

ISBN 978-966-937-270-3

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Інститут підготовки юридичних кадрів для
Служби безпеки України, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017

<i>Єна І. О.</i>	ПРОБЛЕМИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ СТАТТІ 111 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	175
<i>Єсепчук О. М.</i>	ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ЗАКОНОДАВСТВА З ПИТАНЬ ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ ТА ОСІБ ДО (З) ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ	178
<i>Панасюк К. С., Яков'юк В. В.</i>	ПИТАННЯ ЗМІНИ ТЕРИТОРІЇ ДЕРЖАВИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ	183
<i>Рубащенко М. А.</i>	МЕЖІ КОНКУРЕНЦІЇ НОРМ ПРО ЗЛОЧИНИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ СТАТТЯМИ 109 І 110 КК УКРАЇНИ	186
<i>Сорокін А. А.</i>	ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ» № 1183-VII ВІД 08.04.2014: ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПРОБЛЕМИ	190
<i>Степченко В. В.</i>	ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ СТ. 114-1 КК УКРАЇНИ	193
<i>Тимофєєв А. О.</i>	ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАКРІПЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА «ПРОВОКАЦІЮ ПІДКУПУ»	198
<i>Щоголев Д. С.</i>	КРИТЕРІЇ ВІДМІННОСТІ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ НЕМІЖНАРОДНОГО ХАРАКТЕРУ ВІД ІНШИХ ФОРМ СОЦІАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ	199
<i>Яковлев О. В., Гуменський О. А.</i>	ЩОДО ПРОБЛЕМ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПРИВАТНОГО ЖИТТЯ ВІД ВТРУЧАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ	203

3. ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАТЬ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

<i>Капітанчук Л. Ю., Літвін Ю. І.</i>	ЩОДО ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ	208
<i>Космина Н. Н.</i>	О РОЛИ МИКРООБЪЕКТОВ ВОЛОКНИСТОЙ ПРИРОДЫ В РАСКРЫТИИ И РАССЛЕДОВАНИИ ПРЕСТУПЛЕНИЙ	212